

แนวทางการจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน

(Cooperative and Work Integrated Education Program: CWIE)

ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดปรัชญาการศึกษา “มุ่งพัฒนาผู้เรียนด้วยกระบวนการ เรียนรู้ควบคู่การปฏิบัติให้เกิดประสบการณ์ที่เน้นสภาพแวดล้อมการทำงานจริง ให้เป็นผู้มีสมรรถนะที่สนองตอบการเปลี่ยนแปลงของโลก มีสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม สามารถเป็นผู้ที่เรียนรู้ได้ตลอดชีวิต” มหาวิทยาลัยจึงส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนตามแนวทาง CWIE ที่สอดคล้องกับประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเพื่อส่งเสริมการจัดการหลักสูตรสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน พ.ศ. 2565 เพื่อให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสามารถจัดหลักสูตร CWIE อย่างมีคุณภาพ ให้นิสิตมีประสบการณ์ในการปฏิบัติจริง มีสมรรถนะพร้อมสู่โลกการทำงานจริง สร้างโอกาสในการทำงานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

มหาวิทยาลัยกำหนดหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนตามแนวทาง CWIE มีคุณลักษณะดังนี้

- 1. มีความร่วมมือกับสถานประกอบการในการออกแบบหลักสูตร
หลักฐาน: MOU หรือหลักฐานที่แสดงถึงความร่วมมือกับสถานประกอบการในการออกแบบหลักสูตร
- 2. มีความร่วมมือกับสถานประกอบการในการจัดประสบการณ์การทำงาน
หลักฐาน: MOU หรือหลักฐานที่แสดงถึงความร่วมมือในการผลิตบัณฑิตจากสถานประกอบการที่เหมาะสมและสามารถรองรับการปฏิบัติงานจริงของนิสิตในหลักสูตรได้
- 3. มีความร่วมมือกับสถานประกอบการในการเตรียมความพร้อมของนิสิตก่อนออกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ
หลักฐาน: การจัดโครงการหรือกิจกรรมเตรียมความพร้อม ฯ ที่มีสถานประกอบการมาร่วมด้วย
- 4. เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ ที่สะท้อนผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนจากการเรียนรู้จริงในการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ
หลักฐาน: หลักสูตรนำเสนอสมรรถนะตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (Program Learning Outcome: PLO) การวัดผลและมีการประเมินระดับสมรรถนะอย่างเป็นระบบ ตามที่ระบุในเล่ม มคอ.2 หรือนำเสนอสมรรถนะตามผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcome: CLO) การวัดผลและมีการประเมินระดับสมรรถนะอย่างเป็นระบบที่สะท้อนผลที่เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ได้จากการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ
- 5. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 50 ผ่านการอบรมหรือเข้าร่วมโครงการที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนตามแนวทาง CWIE อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
หลักฐาน: การเข้าร่วมอบรมหรือเข้าร่วมโครงการ (ทั้งนี้ไม่นับรวมอาจารย์ใน ข้อ 6)
- 6. หลักสูตรมีคณาจารย์นิเทศที่ผ่านการอบรมการนิเทศงานตามหลักสูตรที่สำนักงานปลัดกระทรวง

การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกำหนดเป็นผู้รับผิดชอบการนิเทศงานของหลักสูตร
อย่างน้อย 1 คน

หลักฐาน: ประกาศนียบัตรหรือการเข้าร่วมอบรมหรือเข้าร่วมโครงการ

- 7. มีแผนการเรียนกำหนดให้นิสิตต้องมีการปฏิบัติงานจริงและมีกระบวนการเรียนรู้ในสถาน
ประกอบการไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ตามระบบทวิภาค ทั้งนี้ 1 หน่วยกิต ต้องมีการปฏิบัติงานจริง
ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมง หรือมีระยะเวลาการไปปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการไม่น้อยกว่า
4 เดือน โดยมีรายละเอียดประกอบการพิจารณา ดังนี้
 - นิสิตที่เข้าปีการศึกษา 2564 ของแต่ละหลักสูตร ออกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ
อย่างน้อยร้อยละ 25
 - นิสิตที่เข้าปีการศึกษา 2565 ของแต่ละหลักสูตร ออกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ
อย่างน้อยร้อยละ 50
 - นิสิตที่เข้าปีการศึกษา 2566 ของแต่ละหลักสูตร ออกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ
อย่างน้อยร้อยละ 75
 - นิสิตที่เข้าปีการศึกษา 2567 เป็นต้นไปของแต่ละหลักสูตร ออกปฏิบัติงานในสถาน
ประกอบการทุกคน

หลักฐาน: (ก) แผนการเรียนที่ระบุใน มคอ.2

(ข) รายชื่อนิสิตที่ออกปฏิบัติงานในสถานประกอบการในแต่ละปีการศึกษา

- 8. มีกระบวนการเตรียมความพร้อมนิสิตทั้งด้านทฤษฎีทั่วไป วิชาชีพและทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต้อง
ใช้ในการปฏิบัติงาน อาทิ ทักษะทางด้านอารมณ์ สังคม ภาษา ดิจิทัล โดยใช้เวลาไม่น้อยกว่า
ปีการศึกษาละ 30 ชั่วโมง (อาจจัดครั้งเดียวหรือหลายครั้ง)

หลักฐาน: การจัดโครงการหรือกิจกรรมเตรียมความพร้อม ๆ ที่ระบุหัวข้อ วิธีการเตรียมความพร้อมและ
จำนวนชั่วโมงในแต่ละปีการศึกษา

หมายเหตุ : หลักสูตรสามารถศึกษารายละเอียดแนวทางการจัดการเรียนการสอนตามแนวทาง CWIE เพิ่มเติมได้ที่

เอกสารแนบ 1

เอกสารแนบ 1

หลักสูตรสหกิจศึกษาและการศึกษาเชิงบูรณาการกับการทำงาน

(Cooperative and Work Integrated Education Program: CWIE)

หลักสูตรปริญญาตรีที่มีการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของ CWIE (Cooperative and Work Integrated Education: CWIE) หมายถึง การจัดการศึกษาเชิงประสบการณ์ (Experiential Education) อิงฐานสมรรถนะ (Competencies – based) ซึ่งส่วนงานและสถานประกอบการร่วมกันออกแบบและร่วมพัฒนา (Co-design) โดยให้นิสิตได้เรียนในมหาวิทยาลัยควบคู่กับการไปปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ (Workplace) เพื่อให้บัณฑิตมีสมรรถนะพร้อมสู่โลกแห่งการทำงานจริงได้ทันทีหลังสำเร็จการศึกษา (ประกาศ กมอ.2565)

ทั้งนี้รวมถึงหลักสูตรปริญญาตรีที่มีการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบ EEC model type A ที่ดำเนินการร่วมกับผู้ใช้บัณฑิต ตั้งแต่การร่วมกำหนดความต้องการ การสนับสนุนเครื่องมือ วิทยากร การร่วมคัดเลือกผู้เรียน ทุนการศึกษา การสนับสนุนการฝึกงาน และการรับบัณฑิตเข้าทำงานทันทีที่สำเร็จการศึกษา หมายรวมถึงหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต หรืออื่น ๆ ที่มีสัญญาการรับเข้าทำงานทันทีที่สำเร็จการศึกษา

หลักการของหลักสูตรที่มีการจัดการเรียนการสอนตามแนวทาง CWIE ต้องดำเนินการดังนี้

1. University-Workplace Engagement เป็นความร่วมมือร่วมกันของสถาบันอุดมศึกษา กับสถานประกอบการในการผลิตบัณฑิตให้มีสมรรถนะพร้อมสู่โลกแห่งการทำงาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานในปัจจุบันและอนาคต

2. Co-design Curriculum เป็นการร่วมออกแบบหลักสูตรที่เน้นสมรรถนะของผู้เรียนที่เชื่อมโยงโลกของการศึกษากับโลกของการประกอบอาชีพ โดยการสร้างความสมดุลระหว่างวิชาการ วิชาชีพและวิชาชีพชีวิต

3. Competency-based Education เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งสร้างสมรรถนะ ฝึกแก้ปัญหา มีการวัดผลและประเมินระดับสมรรถนะที่เป็นระบบ

4. Experiential-based Learning ต้องมีการปฏิบัติงานจริงและประเมินการปฏิบัติงานจริง และมีกระบวนการสร้างการเรียนรู้ในสถานประกอบการ

5. มีรูปแบบของการจัดหลักสูตร CWIE แบบใดแบบหนึ่ง ดังนี้

5.1 แบบแยก (Separate) เป็นการเรียนภาคทฤษฎีที่สถาบันอุดมศึกษาจนครบตามกำหนด หลังจากนั้นจึงไปปฏิบัติงานในสถานประกอบการตามระยะเวลาที่กำหนด เช่น สหกิจศึกษา เป็นต้น

5.2. แบบคู่ขนาน (Parallel) เป็นการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาสลับกับการไปปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการตลอดระยะเวลาการเรียนในหลักสูตรนั้น ๆ

5.3. แบบผสม (Mix) เป็นการเรียนภาคทฤษฎีในสถาบันอุดมศึกษาส่วนหนึ่ง และการเรียนภาคทฤษฎี พร้อมการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการอีกส่วนหนึ่ง เช่น การจัดการเรียนรู้โดยใช้การทำงานเป็นฐาน กรณีศึกษาเกาะสมุยโมเดล (Samui Model) ของสาขาวิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ เป็นต้น

ทั้งนี้ การจัดหลักสูตร CWIE ทั้งสามรูปแบบต้องเป็นความร่วมมือจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสถานประกอบการ

หมายเหตุ: สำหรับหลักสูตรที่มีวิชาชีพให้เป็นไปตามที่วิชาชีพกำหนด

สภาวิชาการให้ความเห็นชอบแล้วในการประชุมครั้งที่ 3/2566 เมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2566